

08 — PROLEĆE ZA ADOLFA

Koža nove stvarnosti razapela se, kao razgorela Valhala, podno dečijih želja. U vatrenoj stihiji čežnje za Vagnerovom maštom koja oblikuje zbilju, goreo je grad Pasau. I ne bi deteta da nije bilo potpaljeno poslednjim zamkom bavarskog kralja Ludviga Drugog.

Jedno dete je stalno gledalo kroz prozor u pravcu pruge. Dečak bi zamišljao mamu kako nežno šapuće „Mali moj Zigfride“ dok bi ga slala za Minhen, kod tetke koju nije imao. Zakoračivši u nepostojeći voz, probijao bi se između nogu, nekako pronalazio sedište i ubrzo zadremao uz žamor. Seljanka sa kokoškom u korpi budila bi ga kada bi prošli njegovu stanicu, dok je voz nastavljao dalje.

Samo, da li pruga podužava ka dvorcu i, ako je tako, postoji li direktna linija iz Pasaua? I zašto bi, zaboga, detetova majka uzela kartu baš na toj liniji, samo da bi Minhen postao njegova promašena stanica? Bila su to prevelika maštaranja. Pogotovo za dete od pet godina.

Sve do jedne noći, kad miris voćnog cveća i lala izmeni dubok san. Najpre kao svežina zemlje i pokošene trave, zatim kao vibracija

melodijske figure ubrzanog pokreta, a onda kao huk snažnog vetra koji se širio iznad alpskog krajolika.

Od samog pogleda na zamak, iako se tek nazirao, zastajao je dah. Iznikao u tepihu od četinara, sa planiskim vencem u zaleđu i ovenčan nebom, neprirodno jakim belilom svojih kula i palate u suprotnosti sa bojama prirode, delovalo je da dvorac dopire iz drugog prostora i vremena.

Ispunjeno željom da ga što bliže osmotri još od doseljenja u Pasau, baš u godini kada je zamak dovršen i prvih fotohromatskih otiska, dete se uputilo prema šumi u podnožju planine. Stabla, visoka, debela i prava, okruživala su, činilo se, večnu tamu. Put se nije video. Dečak je pokušao da savlada logiku po kojoj je drveće bilo raspoređeno. U besu, šutnuo je nekoliko busena trave. Odnekud izleteše dva gavrana i napraviše krug oko deteta.

Iz šume je izbijala drevnost, dublja od očaja, starija od svega što postoji. Na sebi je nosila miris smrti, koji je dete upoznalo rano, kada su mu braća i jedna sestra pomrli od difterije. A njeno zlokobno prisustvo, za razliku od dvorca, bilo je istinski tuđe i iz drugog vremena.

„Ko, ko je tu?“ Promuca dečak. Nije bilo odgovora. Hladnoća nadjača osećaj nelagodnosti što je daleko od kuće.

Krajičkom uma znao je da sanja. Istim krajičkom vrisnuo je tako glasno da se zatresla čitava šuma, ceo planinski venac zajedno sa zamkovima, a san mu se, u tom vrisku, prelomio preko jedinog zraka svetlosti koji je dopirao kroz šalone, u sobu potpuno ispunjenu mirisom proleća, i svežinom koja je dolazila ispod kreveta.

Ali, deca malo pažnje pridaju novim mirisima, a snove lako zaboravljaju. Prošlo je par dana kada je dečak, slučajno u igri, pod krevetom otkrio metalnu čigru. Neko stariji bi tada uočio da leži u poluloptastom udubljenju u podu, i isto takvo udubljenje sa donje strane kreveta.

Ali, dečak je bio samo dete, a zvrk samo zaboravljena igračka. Niko još, doduše, nije zaboravio nešto tako savršeno. Ni svu blistavost metala, ni izvijenost oblika, ni simbole na površini. Postala mu je omiljena igračka, koja se danju nosi svuda, a noću drži pod uzglavljem.

Tada su počeli snovi. Tepali su mu, zavodili ga, pobuđivali želje, laskali. Snevanja velikih umetnika i moćnih osvajača. Vizije sveta i budućnosti koje menjaju onog ko ih sagledava. Svaki san nova lekcija.

Sve dok se u snovima nije pojavio Novi Hoenšvangau. Ponovo.

Bio je nadomak, uzdizao se poput velelepnog kolosa. Dvorac je, bez sumnje, bio Ludvigovo remek-delo koje odiše dečaćkom čežnjom za srednjevekovnim zamkovima na čijim temeljima je podignut. Ali, suštinski, bio je opera. Nikad osmišljena, nikad napisana, nikad dovršena Vagnerova opera koju je odsanjao drugi čovek i od nje napravio arhitektonsko čudo. Dvorac je bio muzika, melodija kula i zidina, isklesana u kamenu umesto u tonovima. Susret sa suštinom zamka izmenio je dete i izmamio znanje koje je dečak stekao u snovima. Iznenada je postao čovek u zrelim godinama, kompletan i ispunjen. Dok je odlučno hodao prema dvorcu, sve čvršćim korakom, znao je krajnji cilj kome je oduvek težio i da su sve promene koje mu se dešavaju gotovo nebitne u poređenju sa konačnim saznanjem koje ga tamo čeka.

Na ulazu je stajala ratnica sa konjem. Njen osmeh ga podseti da ga je davno odabrala. U njoj je video dušu dvogodišnje sestre Ide. Zagrlio ju je. Uхватила ga je pod ruku i tako su prošli kapije zamka,

popevši se uz kameno stepenište do ulaza u palatu iz kojeg je dopirala zaslepljujuća svetlost.

Tada se osvrnuo. Poslednji put. Nije više video dvorište dvorca, niti zidine. U brisanom prostoru postojala je jedino ogromna lopta plavičaste svetlosti. Bio joj je nadomak, ali ga nije obuhvatila. U centru je bila čigra i on je razumeo da je svetlost drugačija manifestacija njenog mirisa. Do nje, tek bleđa senka, bila je njegova smrtna ljuštura na krevetu, kao u koitusu prožeta eteričnim telom prisustva koje je prvi put naslutio u snu kraj šume. Suočen sa nečim što je ličilo na podsmeh, shvatio je da je nadigran i da se nikad više neće vratiti pod omotač lopte. Blještavi tunel previše ga je privlačio. Okrenuo se i nestao u njemu.

Dečak je prestao da postoji.

* * *

„Zakasnili ste“, govori ljuštura Gaja Julija Cezara, dok se kolje.

U pravu je. Zvrk se vrteo sve brže i brže, usred Pompejevog Teatra.

„Dimitrije, sada postoji samo jedan način da ga zaustaviš“, govori mi profesor. Gledam tužne oči njegove nove ljuštore, Marka Junija Bruta. Dok se zauvek opraštaju od mene, tačno znam šta žele. Postoji samo jedan način: dodirnuti predmet pod suludim ubrzanjem.

Razmišljam šta će biti. Da li ću doživeti trenutnu smrt? I šta onda? Da li je, ovoga puta, to zauvek ili ću se moja duša naći zajedno sa dušom putnika, u plavičastoj svetlosti? Da li ćemo se naći u drugom vremenu ili će, usled siline mehaničkog ubrzanja, čigra odskočiti u kosmos, gde će nas, sve zajedno, pokupiti neki budući svemirski brod u prolazu?

Bilo kako bilo, vremenski putnik promašiće stanicu.

Spuštam prst na vrh zvrkoplova.